

„Печатна грешка“

или една усмихната гледна точка

Людмила Филипова винаги залага в основата на романите си вълнуващи теми, които впоследствие се превръщат в актуални. Пише за съвременни процеси, ситуации, проблематики, както и за исторически значими събития. Това е прословутият преход в „Анатомия на илюзиите“, опасната търговия с кръвни продукти в „Червено злато“, играта с човешки ембриони и богоборчеството в „Стъклени съдби“, неразкритите докрай исторически загадки в трилъра „Мастиленият лабиринт“ и неговото продължение „Антихтонът на Данте“, войната за контрола върху информацията в глобалната мрежа в „Аномалия“. Там някъде се появява и Нютон, който предупреждава за фатална грешка, допускана в тълкуването на Библията, оттам и в човешкия проект. Следва романът „Печатна грешка“, издателство „Сиела“, 2012 г.

Людмила Филипова
във Варна

една душевност разказва света през книги, макар и свръхразлични като теми и стил.

Всички твои романи са белязани с използването на огромен обем от информация от различни сфери на човешкото познание – медицина, история, археология, астрономия, физика, астрология и т.н.. Оттук тръгват сюжетите, които се развиват, следвайки писателското въображение. Как се управляват тези гигабайтове, каква е тайната на твоята информационна банка?

Тайната всъщност е методология, която се изразява в следното: отлично проучване на темите, усещането

им отвътре, докато не ги почувствам като моя реалност, много мислене и фантазия, концентрация, отдаденост и постоянство. Едно от големите ми предимства обаче е странното ми умение да проявявам нетипични междудисциплинарни връзки. Правило от дете и винаги води до интересни резултати.

Приликите на „Печатна грешка“ с предишните романи са много, за-

щото – както сама отбеляза – става дума за един автор, но и разликата е категорична. Чувството за хумор. То е толкова свежо, че изненадата от срещата с една непозната Людмила Филипова е пълна. Защо подготовката на тази изненада отне 6 години?

По скоро отлагането й трая 6 години. Реално авторът на „Печатна грешка“ е истинската Людмила Филипова – пиша без да се замислям. Но и аз, и издателство „Сиела“ дълго се съмнявахме, че това трябва да е жанрът, в който да пиша. Читателите определено предпочитат да ме възприемат с по-сериозните ми и задълбочени романи, отколкото откъм смешната ми страна.

Ако трябва да характеризирам чувството за хумор в „Печатна грешка“ с една дума, тя би била – елегантно. С ироничен подтекст, но без подигравка и злоба. Не е традиционното българско чувство за хумор. Носи по-скоро някаква славянска мекота, в него има едновременно изисканост, толерантност и космополитност. Пример за последното дава официално заявената амбиция на „Печатна грешка“ да отговори на двата най-съществени въпроса, които вълнуват човечеството, а именно: Има ли живот след смъртта и дали жените могат да пишат сатира. Няма смисъл да питам дали отговорите са утвърдителни, очаквам обаче твоя коментар върху чувството за хумор.

Ако разгледаме нещата в този аспект, оставаме с впечатлението, че става дума за един мащабен проект, стройно организиран и последователно провеждан на определени етапи чрез съответните романи. Има ли такъв мегаписателски проект, наистина?

Категорично не! Обмислям единствено всеки роман сам по себе си. А връзката между тях съм аз. Няма как да не съществува връзка, щом един автор,

Надявам се да си права, че проявявам точно такова чувство за хумор. Чувството за хумор е най-висшата степен на интелект и свобода на духа. С тъга забелязвам обаче, че е малък процентът на хората, които го притежават. Не говоря за способността ни да се хилим на това, че някой обгазил с физиологичната си несдържаност трамвая, а със способността ни да се забавляваме със сатирата и абсурда. Който умее обаче, е богат човек, защото може да се надсмее над всичко. Това, което се опитвам да сторя и аз в „Печатна грешка“. Какво друго ни остава? Животът е и ще си остане несправедлив!

Иронизирането като предпочитан способ на „Печатна грешка“ не се спира пред нищо и никого – властта, технологиите, приятелството, любовта и т.н. Това се вижда много ясно изразено и във филма, създаден по твой сценарий и с теб в ролята на тв репортерката Мая, готова на всякакви несгоди, само и само да доведе журналистическото си разследване до успешен край. Медиите – днес те ли заслужават най-много нашата ирония?

Медиите са само най-доброто огледало на нас и обществото, в което живеем – иронизираме ли тях, иронизираме нас самите. Иронията обаче не е нещо отрицателно – проблемът е липсата ѝ.

Филм по книга – след Музея по „Мастиленият лабиринт“ www.mastileniat-labirint.com в интернет, ти отново предлагаш нещо ново на българския читател. Замислен като видеотрейлер, анонсът е прерастнал в късометражен филм, който не се движи буквално по сюжета, но запазва основните внушения и определено попада на аудиторията. Ето, на това място се очаква да задам задължителния въпрос „Как протече снимачният период?“

Истината е, че не е лесно да заснемеш с минимум бюджет повече от 20 топ български звезди. Коства ми много време и усилия, както и на Деси Тенкеджиева, която ми помогна много, но го направихме, защото се забавлявахме. Сериозното филмиране обаче ще очакваме по романите ми „Стъклени съдби“, „Червено злато“ и „Анатомия на

илюзиите“, по които се готвят международни филмови продукции.

Героите в „Печатна грешка“: синоптикът Лефер Балкански, който всъщност иска да бъде писател, марсианецът Каси Роси Маралоун, комуто се налага да стане нещо като адвокат, Орфей, който е недоволен от рая, защото въпреки обещанията олинклузив, трябва да си плаща за интернет и т.н. – всички големи или малки герои в „Печатна грешка“ са резултат от някаква грешка. Те непрекъснато искат да бъдат другаде и да бъдат нещо различно от това, което са... Звучи по български познато. Не ти е било трудно, предполагам, да намериш наоколо прототипи?

Добре си ги усетила, Вили! Истината е, че много от сюжетните нишки са се заформили някъде около мен, други са международна реалност. Трети са се родили на опашки по гишетата и задръствания. Но всички те, дори и накрая на вселената, са светът, в който живеем.

В защита на героите от „Печатна грешка“ трябва все пак да се каже, че разминаването между намерения и действителност за тях не е повод за трагедия. Напротив, те изживяват пространството и времето в игрови порядък, където принудително, където не, но във всеки случай като едно забавно приключение. Разсъждавайки с близка до нашата логика, те действат в разпознаваем контекст, изглеждат напълно достоверни и този реалистичен привкус е един много симпатичен белег на книгата. Но защо все пак „Печатна грешка“?

За целта читателят трябва да стигне до края на романа естествено. Изненадата е голяма, или поне за мен бе такава, когато ми я сервира фантазията и се оказа, че най-големият заговор в цялата Вселена всъщност може да се обясни дори с една проста печатна грешка. И тя обяснява дори необяснимото – Господ.

Любен Дилов-син също е отговорил на въпроса: Защо „Печатна грешка“? Защото: „В началото е било Словото, а веднага след него – печатната грешка“. Тук се сещам

за онзи успокоителен за всички издатели анекдот, според който печатни грешки се срещат във всички книги. Като изключение се цитира едно много старо издание без никакви грешки в съдържанието. Била допусната все пак една, макар и единствена, но съществена грешка. В заглавието. А книгата била Библията...

В тази връзка, едното обърнато „А“ в заглавието единствената грешка ли е в „Печатна грешка“?

Грешките, убедена съм, не са една, но онази за която аз пиша, може да обърне света. Оставям на читателя да я открие, преосмисли и поправи.

Последен въпрос. Ако под печатна грешка обикновено разбираме случайна грешка, това достатъчно извинение ли е?

Казано честно, Адам силно се надява на това в последните глави на романа. В противен случай, току виж и него, и Ева ще изгонят от Всевишната администрация, а човечеството направо ще бъде изключено от Всевишния парламент. При една такава перспектива ти се ще да е достатъчно извинение.

Е, струва ми се, стана съвсем ясно, уважаеми читатели, че ако не всички, то повечето сътресения от личностен, междуличностен и междугалактически мащаб, причинени от печатна грешка, са описани надлежно в романа на Людмила Филипова. Следователно той прекрасно може да служи като наръчник за избягване на всякакви житейски неприятности, като пътеводител на галактическия стопаджия и на всякакви други стопаджии, които практикуват здравословен начин на живот. Ще рече – предпочитат да не се вземат насериозно, най-малко защото нямат вето върху грешките – своите и на издателя (също на издателя с главно И).

И още защото Отсамното и Отвъдното, между които се разиграва спектакълът (не само в романа) в един момент разменят местата си. Въпрос на гледна точка

Нека да завършим с този усмихнат образ на гледната точка в романа на Людмила Филипова „Печатна грешка“ Благодаря за интервюто.

Виолета Тончева